

378f та клініко-анамнестичними особливостями функціональних розладів жовчного міхура та сфінктера Одді в дітей. Важливу роль у формуванні ФР ЖМ і СФО в дітей відіграють спадкові фактори. Отримані результати потребують подальшого дослідження з метою підвищення ефективності медикаментозної корекції функціональних розладів жовчного міхура та сфінктера Одді в дітей.

Абатуров О.Є., Нікуліна А.О.

Дніпропетровська медична академія МОЗ України,
м. Дніпро, Україна

Фенотипи харчової поведінки та формування низькорівневого запалення й інсулінорезистентності

Мета дослідження: визначити зв'язок між фенотипами харчової поведінки та ризиком формування низькорівневого запалення й інсулінорезистентності в дітей.

Матеріали та методи. Стаття є фрагментом науково-дослідницької роботи кафедри педіатрії 1 та медичної генетики «Прогнозування розвитку дитячих захворювань, асоційованих з цивілізацією» (номер 0120U101324), виконаної за бюджетною програмою КПКВК 2301020 «Наукова і науково-технічна діяльність у сфері охорони здоров'я», що фінансувалася МОЗ України за кошти державного бюджету. Обстежені 97 дітей з ожирінням віком 6–18 років. Основну групу ($n = 57$) становили діти з ознаками інсулінорезистентності. Контрольну групу ($n = 40$) — діти без ознак інсулінорезистентності.

Результати. За даними кореляційного аналізу Спірмена були відібрані 16 факторів, що статистично значуще ($p < 0,05$) підвищували ймовірність розвитку інсулінорезистентного ожиріння: обмежувальний тип харчової поведінки ($p = 0,21$; $p = 0,04$); наявність надлишкової ваги в ранньому віці ($p = 0,21$; $p = 0,031$); перевагування в харчуванні фастфуду ($p = 0,21$; $p = 0,028$); кратність фізичної активності ($p = -0,26$; $p = 0,006$); наявність клінічних симптомів мальдигестії лактози за даними водневого дихального тесту з навантаженням лактозою ($p = 0,29$; $p = 0,002$); щоденне вживання до 2–3 порцій свіжих овочів та фруктів ($p = -0,32$; $p = 0,001$); емоціогенний тип порушення харчової поведінки ($p = 0,34$; $p = 0,001$); об'єм порції (в долонях дитини) ($p = 0,37$; $p < 0,001$); термін введення прикорму ($p = -0,38$; $p < 0,001$); спадкова обтяженість за метаболічним синдромом ($p = 0,45$; $p < 0,001$); середня тривалість вживання їжі ($p = -0,47$; $p < 0,001$); тривалість неакадемічного часу перебування за екраном ($p = 0,50$; $p < 0,001$); щоденне вживання червоного м'яса, ковбас, картоплі, рису, маргарину, солодких напоїв ($p = 0,52$; $p < 0,001$); екстернальний тип харчової поведінки ($p = 0,54$; $p < 0,001$); генотип гена лактази С/С 13910 ($p = 0,56$; $p < 0,001$) та рівень базальної інсулінемії ($p = 0,70$; $p < 0,001$).

Висновки. Найбільше значення у формуванні низькорівневого запалення й інсулінорезистентності при

ожирінні в дітей мають екстернальний фенотип харчової поведінки, генотип гена лактази С/С 13910 та базальна гіперінсулінемія.

Авраменко А.А.

Международный классический университет
имени П. Орлика, г. Николаев, Украина

Особенности контаминации хеликобактерной инфекции на слизистой желудка и уровень кислотности у пациентов с симптомом «изжога»

Цель: оценить особенности распределения концентрации хеликобактерной инфекции (НР) на слизистой желудка и уровень кислотности у пациентов с симптомом «изжога» в возрасте старше 50 лет.

Материалы и методы. Были проанализированы результаты комплексного обследования 38 пациентов в возрасте от 50 до 67 лет, длительно страдающих изжогой через 20–30 минут после приема пищи. Обследование включало: рН-метрию по методике Н.В. Чернобрового, эзофагогастродуоденоскопию (ЭГДС), двойное тестирование на НР (уреазный тест и микроскопирование окрашенных мазков-отпечатков), материал для которого (биоптаты слизистой желудка) был получен во время проведения ЭГДС из 4 топографических зон: средняя треть антрального отдела и средняя треть тела желудка по большой и малой кривизне. Также проводились гистологические исследования состояния слизистой желудка этих же зон.

Результаты. При проведении ЭГДС язвенных поражений слизистой двенадцатиперстной кишки и желудка выявлено не было. При проведении гистологических исследований в 100 % случаев был выявлен хронический гастрит при разной степени активности. НР-инфекция была выявлена у всех пациентов в 100 % случаев. Концентрация НР-инфекции в антральном отделе по большой кривизне в среднем составила ($1,4 \pm 0,24$) (+), по малой кривизне — ($1,1 \pm 0,24$) (+); в теле желудка по большой кривизне — ($2,6 \pm 0,24$), по малой кривизне — ($3,0 \pm 0,24$). Уровень кислотности: гиперацидность выраженная, гиперацидность умеренная и анацидность выявлены не были, нормацидность выявлялась у 6 (15,8 %), гипоацидность умеренная — у 14 (36,8 %), гипоацидность выраженная — у 18 (47,4 %) пациентов.

Выводы. Симптом «изжога» у пациентов с хроническим неатрофическим гастритом в возрасте старше 50 лет свидетельствует не о высокой кислотности, а о высокой концентрации НР-инфекции на слизистой тела желудка. Данный вид изжоги имеет щелочной характер и формируется из-за высокой концентрации остаточного аммиака, продуцируемого НР-инфекцией, из которого образуется раствор едкой щелочи — гидроксида аммония, который под давлением «впрыскивается» в пищевод и обжигает нервные окончания его слизистой.